

КЗ "ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА
БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ"

КНИГИ- ЮВІЛЯРИ

2026 РОКУ

Відповідальна за випуск **Т.М. Клюй**
Комп'ютерна верстка, набір та оформлення **О.В. Дорохова**
Літературні редактори **Л.М. Казакова, Н.І. Шеша**

Книги-ювіляри 2026 року : інформаційний дайджест / КЗ
«Чернігівська обласна бібліотека для дітей»; уклад., комп. верстка, набір
та оформ. О. Дорохова. – Чернігів, 2025. – 20 с.

Рік 2026 багатий на ювілейні дати видатних творів як української, так і зарубіжної літератури! Книги, немов люди, мають свої «дні народження», і ці ювілеї — чудова нагода перечитати улюблене або відкрити для себе щось нове.

Для вас добірка знакових творів, які святкуватимуть ювілеї у 2026 році.
Матеріал призначений для бібліотекарів, викладачів, сімейного читання та усіх зацікавлених.

Департамент культури і туризму, національностей та релігій
Чернігівської обласної державної адміністрації

**КЗ «Чернігівська обласна бібліотека для дітей»
Чернігівської обласної ради**

Книги-ювіляри 2026 року

інформаційний дайджест

Чернігів – 2025

Швидкоплинний час залишив нам чимало книжкових цінностей. Довголіття книги залежить від уваги до неї читачів. У кожної книги свій характер, своя доля, свій шлях до читача. Це книги, які читають і перечитують. Ними захоплюються, над ними розмірковують, у них вчаться життєвій мудрості. Хороші книги ніколи не старіють, їм дана вічна молодість та оновлення у часі.

Тож запрошуємо до зустрічі з **книгами–ювілярами 2026 року.**

Вашій увазі інформаційна добірка ювілейних книг - 2026 року:

950 років з часу написання **«Ізборника Святослава» (1076)** одного з найдавніших у Київській Русі рукописних збірників літературних творів.

465 років з часу створення **рукописної книги Пересопницьке Євангеліє (1556-1561)** – визначної пам'ятки староукраїнської мови і мистецтва, одного з перших українських перекладів канонічного тексту.

445 років з часу першого видання **«Острозької Біблії» (1581)**, видрукованої староукраїнською мовою в Острозі.

Українські книги-ювіляри

195 років з часу написання збірки оповідань Миколи Гоголя «Вечори на хуторі біля Диканьки» (1831)

Збірка оповідань Микола Гоголя у твох томах «Вечори на хуторі біля Диканьки» складається з повістей, що нібито зібрав та видав «пасічник Рудий Панько». Книга майстерно поєднує український фольклор, традиції, народну містику та гумор, описуючи яскраві події та персонажів з життя українського села. Збірка включає такі відомі твори, як «Сорочинський ярмарок», «Вечір на Івана Купала», «Майська ніч, або Утоплена» та «Ніч перед Різдом».

185 років з часу публікації поеми Тараса Григоровича Шевченка «Гайдамаки» (1841)

Основним джерелом «Гайдамаків» була усна народна творчість (пісні, перекази, легенди), як зазначав сам поет, він знав історичні праці українських, російських та польських авторів про Коліївщину — народне повстання 1768 року на Правобережній Україні.

165 років з часу публікації книжки Тараса Григоровича Шевченка «Буквар южноруський» («Буквар південноруський») (1861)

Книжечка для початкового навчання грамоти дорослих українців рідною мовою в безплатних недільних школах була видана коштом письменника у 1861 році накладом 10 тис. примірників.

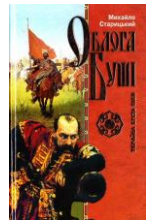
145 років з часу публікації твору Івана Франка «Борислав сміється» (1881)

На написання твору письменника надихнули справжні події 60-х років XIX століття. Повість друкувалася частинами у львівському журналі «Світ» у 1880-1881 роках та залишилася незавершеною. За життя автора повість не передруковувалася. Окремою книжкою вперше була видана у Львові 1922 року у друкарні Наукового товариства імені Т. Шевченка. У 1927 році на Одеській кіностудії був створений фільм режисером Й. Роною за однойменною повістю письменника.

135 років з часу публікації повісті Михайла Старицького «Облога Буші» (1891)

Історична повість «Облога Буші» — яскрава сторінка героїчного літопису визвольної війни українського народу 1648- 1654 років.

130 років з часу публікації збірки Івана Франка «Зів'яле листя» (1896)

Збірку «Зів'яле листя» письменник створював протягом 1886-1896 років. Ліричні поезії з неї спочатку друкувалися у періодичних виданнях, а окремою книжкою вона потрапила до читача у 1896 році. Сам автор зазначав, що його ліричні пісні є «найсуб'єктивнішими з усіх, які появилися у нас від часу автобіографічних поезій Шевченка».

125 років з часу публікації повісті Михайла Старицького «Останні орли» (1901)

Повість «Останні орли» присвячена повстанню 1768 р. на Правобережній Україні під проводом Залізняка та Гонти проти польської шляхти. За трактуванням гайдамачини твір близький до поеми «Гайдамаки» Тараса Шевченка.

115 років з часу видання збірки Тараса Григоровича Шевченка «Малий Кобзар для дітей з малюнками» (1911)

Збірку вибраних віршів Тараса Шевченка видано в 1911 році до ювілею письменника у видавництві «Український учитель». На початку книги наведено статтю про Тараса Шевченка, що знайомить маленьких читачів із життєвим шляхом поета та розповідає про нелегке життя за часів кріпацтва. Видання багато ілюстроване, зокрема вміщено чотири портрети письменника, наведено малюнки, що зображують хату Шевченкових батьків і тогочасний вигляд могили поета.

75 років з часу написання повісті Оксани Іваненко «Рідні діти» (1951)

У перші післявоєнні роки письменниця часто бувала в дитячих будинках різних міст України. Сильне враження справила зустріч з юними в'язнями нацистських концтаборів. Усе це лягло в основу повісті «Рідні діти» — книжки схвильованої і проникливої, написаної про вихованців 13-го дитячого будинку для дітей та Львівського будинку для немовлят.

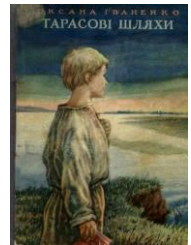
70 років з часу видання книжки Наталії Забіли «Про дівчинку Маринку» (1956)

Однією з вершин української дитячої літератури став цикл віршів «Про дівчинку Маринку» Наталії Забіли. Це вірші про маленьку Маринку, про її старшу сестричку Галочку-скачалочку, про руду кішку та про білу козу. У книжці реалістично відображено світ маленької Маринки та її сім'ї.

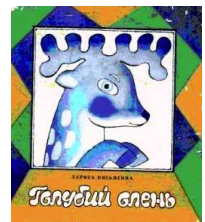
65 років з часу публікації роману Оксани Іваненко «Тарасові шляхи» (1961)

Біографічний роман, який розповідає про дитинство та юність Тараса Шевченка, його поневіряння, захоплення живописом, а також про його викуп з кріпацтва та навчання в Петербурській академії мистецтв. Книга розкриває нелегку долю митця, показуючи реалії того часу, в якому жив Шевченко.

65 років з часу написання збірки казок Лариси Письменної «Голубий олень» (1961)

Збірка творів, яка навчає дітей людяності, доброти та вірності через яскраві та захопливі історії. Письменниця, яка тонко відчувала природу та любила тварин, уміло прищеплює читачам любов до в'язного живого.

60 років з часу видання збірки Євгена Гуцала «Пролетіли коні» (1966)

В оповіданнях і повістях, що увійшли до збірки Євгена Гуцала «Пролетіли коні», є веселі й сумні пригоди. Оповідання ці – про війну, про повоєнне дитинство. Так, оповідання «Лось» вчить співпереживати, бути чутливим до чужої біди, спонукає боротися зі злом, гартувати свій характер. А малий мрійник Михайло з оповідання «До Танаськи по молоко» перетворює цілком буденну подію у захопливу пригоду, сповнену несподіванок, таємниць, зустрічей.

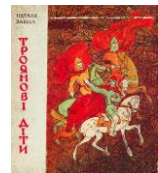
60 років з часу видання п'єси-казки Богдана Чалого «Як Барвінок став героєм» (1966)

Ця казка розповідає про пригоди персонажа на ім'я Барвінок, який з'являється на городі діда Гната і вирушає на пошуки скарбу. Барвінок став улюбленим героєм українських дітей завдяки своїм пригодам, які згодом були продовжені в інших книжках письменника.

55 років з часу написання поеми Наталії Забіли «Троянові діти» (1971)

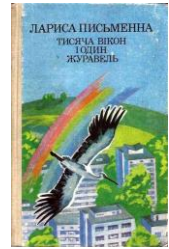
Спираючись на скупі історичні відомості, а також на легенди, Наталя Забіла написала чудову драматичну поему про гаданих засновників Києва – братів Кия, Щека та Хорива і їхню сестру Либідь.

55 років з часу написання повісті Лариси Письменної «Тисяча вікон і один журавель» (1971)

Ця повість - один із кращих творів у літературному доробку письменниці. Саме за цю збірку казок, повістей, оповідань у 1964 році вона була нагороджена премією ім. Лесі Українки.

Головні герої повісті – хлопчик Ярослав і його тато, що працює на будівництві нового мікрорайону. Живуть вони в комунальній квартирі, а оскільки сусіди – люди різні, кожен зі своїми історіями і характером, то й доводиться якось миритись на маленькій території. На жаль, не обходиться без сутичок та непорозумінь.

50 років з часу написання повісті Григора Тютюнника «Климко» (1976)

Повість має автобіографічний характер. У ній відображено події Другої світової війни та її трагічний вплив на долю української дитини. За творами «Климко», «Дід Северин» і «Вогник в степу» режисером М. Вінграновським було створено кінофільм «Климко» (1983).

45 років з часу публікації повісті-казки Всеволода Нестайка «Незвичайні пригоди в лісовій школі» (1981)

Легка, життєрадісна, сповнена доброго гумору книга розповідає про веселі, дотепні пригоди зайчика, їжачка та їхніх однокласників, учнів спеціалізованої музичної

лісової школи з ведмежою мовою викладання. За повість-казку «Незвичайні пригоди у лісовій школі» В.Нестайко у 1982 році був удостоєний премії імені Лесі Українки.

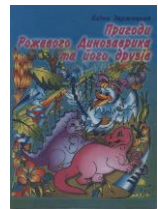
40 років з часу написання та публікації книги Всеволода Нестайка «Таємниця Віті Зайчика» (1986)

Хлопчик Вітя все життя ріс із бабусею Світлоною — неабиякою вигадницею, люблячою і доброю. Але він так сумує за татом, який працює десь в Африці і ніяк не приїздить на свята... Загадкова Міс Таємниця обіцяє, що вони з татом обов'язково зустрінуться, і запрошує Вітю в подорож до казкових країн Зландії і Добряндії. Раніше про ці краї він чув лише з бабусиних переказів. Та, можливо, колись саме тут він нарешті зустрінеться з татом та врятує дівчинку Добринку від короля Зланика?

25 років з часу написання повісті-казки Еліни Заржицької «Пригоди рожевого динозаврика та його друзів» (2001)

Казка знайомить читачів з унікальним світом, де живуть динозаври, і показує їхні цікаві пригоди, дружбу та спільні подорожі. Читач має можливість подорожувати разом з динозавриком Досвітом, бронтозавриком Доброго, птеродактилем Ладочкою та їхніми вірними друзями.

15 років з часу написання Еліни Заржицької «Як черепаха Наталка до школи збиралася» (2011)

Казка розповідає про кумедні та повчальні історії маленької, розумної та доброї черепешки на ім'я Наталка, яка живе біля річки. Вона має багато друзів, любить подорожувати, слухати казки та малювати.

За мотивами цієї книги було створено чотирьохсерійний мультфільм з малюнками дітей.

Зарубіжні книги-ювіляри

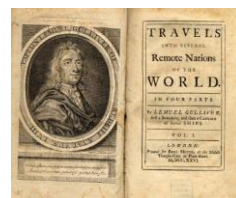
705 років з часу написання поеми Данте Аліг'єрі «Божественна комедія» (1321)

«Божественна комедія» Данте Аліг'єрі – це грандіозна поема, яка в алегоричній формі описує подорож людської душі через потойбічний світ: Пекло, Чистилище та Рай. Твір зображує загибель душі в Пеклі, її очищення в Чистилищі та тріумф у Раю, юдучи одним із найзначніших явищ середньовіччя та просвітником культури Відродження.

300 років з часу виходу роману Джонатана Свіфта «Мандри Гуллівера» (1726)

У романі розповідається про пригоди судового лікаря Лемюеля Гуллівера, який потрапляє в різні дивовижні землі, знайомиться

із надзвичайними народами: ліліпутами, велетнями, жителями літаючого острова Лапута та розумними кіньми-гуїгнгнмами. Свіфт використовує ці фантастичні подорожі для дотепного висміювання людських та суспільних вад й реалій європейського суспільства ХУІІ-ХУІІІ ст.

240 років з часу публікації роману у новелах Распе Рудольфа Еріха «Пригоди барона Мюнхгаузена» (1786)

Збірка фантастичних новел, а якій головний герой, барон Мюнхгаузен, розповідає про свої неймовірні подвиги: політ на Місяць на мотузці, порятунок з болота за власне волосся, подорожі на гарматному ядрі та інші дивовижні пригоди, які вчать винахідливості, сміливості та оптимізму.

210 років з часу написання казки Ернста Теодора Амадея Гофмана «Лускунчик і мишачий король» (1816)

«Лускунчик і Мишачий король» Амадея Гофмана - це казка про дівчинку Марі та її подарунок на Різдво – дерев'яного солдата – Лускунчика, який оживає і разом з нею вирушає в казкову подорож, щоб перемогти Мишачого короля. Твір показує боротьбу добра зі злом, вчить милосердя, мужності, самовідданості та показує силу справжнього кохання, здатного творити дива.

200 років з часу написання та публікації роману Джеймса Фенімора Купера «Останній з могікан» (1826)

«Останній з могікан» Д.Ф.Купера – це історичний роман про пригоди на тлі Франко-індіанської війни, де головними героями є слідопит Соколине Око, індіанці Чингачгук та Ункас, а також сестри Кора і Аліса, які намагаються дістатися до форту свого батька. Роман досліджує взаємини європейців та корінних американців, показуючи їхню моральність, мужність та прагнення до свободи.

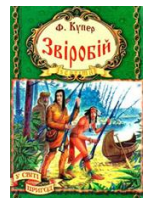

195 років з часу публікації роману Віктора Гюго «Собор Паризької Богоматері» (1831)

Захоплюючий історичний роман, що зображує середньовічний Париж, сповнений контрастів між жорстокістю та красою, вірою та пристрастю. В центрі сюжету – трагічне кохання трьох чоловіків до циганки Есмеральди, а головними героями є горбань Квазимодо, архідиякон Клод Фролло та капітан Феб. Роман досліджує теми кохання, краси, людських слабкостей та конфлікту між християнськими догмами і пристрастями, водночас перетворюючи величний Собор на центральний символ твору, що об'єднує всі сюжетні лінії та відображає історію народу.

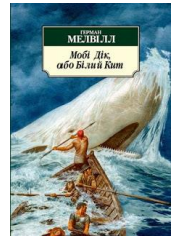
185 років з часу написання та публікації роману Джеймса Фенімора Купера «Звіробій, або Перша стежка війни» (1841)

«Звіробій, або Перша стежка війни» - перший із романів про Шкіряну Панчоку американського письменника Джеймса Фенімора Купера. Розповідає про юнацькі році славнозвісного розвідника й мисливця Натаніеля Бампо та його друга, мудрого й відважного індіанця Чингачгука.

175 років з часу публікації роману Германа Мелвілла «Мобі Дік, або Білий Кит» (1851)

Це історія про капітана Ахава, який одержимо полює на білого кита Мобі Діка, що понівечив його ногу, але також це багаточасовий роман, що досліджує теми одержимості, помсти, сили природи та людської долі. Книга поєднує в собі захопливу пригоду, філософські роздуми та глибокий символізм, що робить її одним з найвизначніших творів американської літератури.

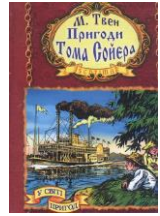
155 років з часу написання роману Льюїса Керролла «Аліса в Задзеркаллі» (1871)

«Аліса в Задзеркаллі» Льюїса Керолла - це продовження роману «Аліса в Країні Чудес»; історія про дівчинку, яка потрапляє у світ, що є дзеркальним відображенням реальності, де все перевернуте: шахові фігури живуть своїм життям, а звичні закони логіки не діють. У цьому фантастичному вимірі Аліса бере участь у великій шаховій партії, переміщаючись по чорно-білих полях і намагаючись стати королевою, а також зустрічає знайомих та нових персонажів, стикаючись із парадоксами й нонсенсом.

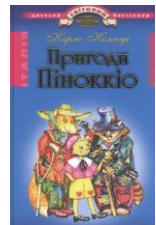
150 років з часу написання роману Марка Твена «Пригоди Тома Соєра» (1876)

Це повість про витівки та пригоди хлопчика на ім'я Том Соєр, який живе у вигаданому містечку на півдні США до Громадянської війни. Разом з друзями, зокрема з Гекльберрі Фінном, Том переживає романтичні, небезпечні, але й часто комічні ситуації, які розкривають теми дитячої дружби, першого кохання, радості та смутку дитинства.

145 років з часу публікації роману Карло Коллоді «Пригоди Піноккіо» (1881)

«Пригоди Піноккіо» Карло Коллоді – це повчальна історія про дерев'яну ляльку, яку зробив столяр Джеппетто, і яка прагне стати справжнім хлопчиком. Неслухняний та легковажний Піноккіо потрапляє в небезпечні ситуації, але завдяки навчанню, праці та допомозі іншим, він долає випробування та врешті-решт перетворюється на доброго й вихованого хлопчика. Його ніс, що збільшується при кожній брехні, є візуальним нагадуванням про наслідки неслухняності.

135 років з часу написання збірки Артура Конан Дойла «Пригоди Шерлока Холмса» (1891)

«Пригоди Шерлока Холмса» - збірка оповідань Артура Конан Дойла, яка містить 12 детективних історій, головними героями яких є Шерлок Холмс та

його друг і колега доктор Джон Ватсон, з погляду якого і ведеться розповідь. Сюжети оповідань зосереджені на розкритті злочинів, які часто здаються неможливими, але завдяки надзвичайній спостережливості та аналітичному розуму Холмса розкриваються найзагадковіші таємниці.

100 років з часу публікації книги Алана Мілна «Вінні-Пух і всі, всі, всі...» (1926)

Книга розповідає про повсякденне життя та пригоди ведмедика Вінні-Пуха та його друзів у Стоакровому Лісі, де вони потрапляють у різні кумедні пригоди. Це історія про дружбу та взаємодопомогу, пустощі та радість життя.

75 років з часу публікації роману Джерома Девіда Селінджера «Над прірвою у житті» (1951)

«Над прірвою у житті» - це лірико-психологічний роман Джерома Селінджера, що розповідає про 17-річного Холдена Колфілда, який після виключення з престижної школи блукає Нью-Йорком перед Різдвом 1949 року, намагаючись знайти сенс життя та протистояти лицемірству дорослого світу. Голден відчуває себе чужим і відстороненим, прагне зберегти чистоту й невинність дитинства та мріє стати «ловцем у житті», який би рятував дітей від падіння в «прірву» дорослості.

75 років з часу написання оповідання Джанні Родарі «Пригоди Цибуліно» (1951)

Це казка про веселого хлопчика-цибулинка та його друзів, які захищають скривджених і борються проти несправедливості багатих фруктів та овочів, що пригнічують бідняків у казковому королівстві. Історія починається, коли Цибуліно намагається знайти батька, але потрапляє в замок до вищих верств суспільства, де стикається із Синьйором Помідором, Герцогом Мандарином та бароном Апельсином.

70 років з часу написання оповідання Отфріда Пройслера «Водяничок» (1956)

У книжці вміщено три казки німецького письменника, які, розповідаючи про незвичних істот, - таких, як Баба-Яга чи Водяник, - вчать дітей сміятися над забобонами, бути веселими і добрими.

60 років з часу написання та публікації повісті Отфріда Пройслера «Маленький Привид» (1966)

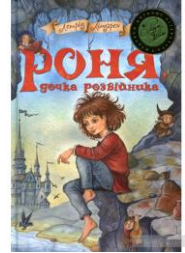
У повісті розповідається про маленького привида, який живе у стародавньому замку за своїм розкладом: вдень спить, а вночі бешкетує. Його неймовірно цікавить, як виглядає світ при денному світлі, і одного разу він прокидається опівдні. Це

призводить до непередбачуваних пригод, адже тепер люди його бачать і лякаються, а сам привид стикається з новими проблемами.

45 років з часу публікації книги Астрід Ліндгрен «Роня, дочка розбійника» (1981)

«Роня, дочка розбійника» - це казка шведської письменниці Астрід Ліндгрен про дівчинку Роню, дочку ватажка розбійників Маттіса, яка живе в лісі з батьками та бандою розбійників. Вона випадково знайомиться з Бірком, сином давнього ворога її батька, і між ними зав'язується дружба. Діти, які захоплюються природою та магічними істотами лісу, намагаються примирити своїх батьків, але цьому заважає родинна ворожнеча, що призводить до численних випробувань для героїв.

ВИДАВЕЦЬ ТА ВИГОТОВЛЮВАЧ

КЗ «ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ»

14032, М.ЧЕРНІГІВ, ПРОСПЕКТ ЛЕВКА ЛУК'ЯНЕНКА, 22-А

[HTTPS://CHERNIHIV-LIB.ORG.UA/](https://chernihiv-lib.org.ua/)

E-MAIL: CHERNIGIVODB@UKR.NET

ТЕЛ. (0462) 610-130

